

Київський університет імені Бориса Грінченка

Кафедра світової літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О. Б. Жильцов
“ 10 ” 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світовий літературний канон у кросс-культурній перспективі

спеціальність: 035 Філологія

спеціалізація: 035.01 Українська мова та література

освітня програма: 035.01.04 Зарубіжна література та світова художня культура

Освітній рівень: другий (магістерський)

2021 – 2022 н. р.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма	1439/21
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« 21 »	20 21 р.

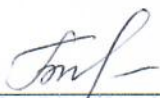
Розробник: *Ю. І. Ковбасенко*, професор кафедри світової літератури,
кандидат філологічних наук, професор.

Викладач: *Ю. І. Ковбасенко*, професор кафедри світової літератури,
кандидат філологічних наук, професор.

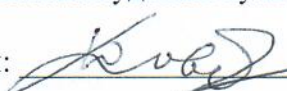
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол від 03 вересня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

_____ (Г. В. Бітківська)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
«Зарубіжна література та світова художня культура»
03 вересня 2021 р.

Гарант освітньої програми: (Ю. І. Ковбасенко)

Робочу програму перевірено
10 вересня 2021 р.

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (Заяць Л. І.)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	5	-
Семестр	9	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Самостійна робота	50	-
Семестровий контроль	30	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Світовий літературний канон у кросс-культурній перспективі» передбачає формування таких компетенцій:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗКУ-13	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
	ФК-2	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
	ФК-3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
	ФК-4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
	ФК-6	Здатність застосовувати поглиблені знання з літературознавства й мовознавства, зарубіжної літератури та світової художньої культури для вирішення професійних завдань.
	ФК-7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з літературознавства й культурології.

3. Результати навчання за дисципліною

РН-1	Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
РН-2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
РН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й

	ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі літературознавства.
РН-8	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
РН-9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти зарубіжної літератури і світової художньої культури.
РН-10	Збирати й систематизувати літературні, культурні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів зарубіжної літератури і світової художньої культури.
РН-11	Здійснювати науковий аналіз літературного й культурного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
РН-12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
РН-16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури і світової художньої культури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
РНУ-18	Демонструвати поглиблені знання і розуміння загальних властивостей художньої літератури як мистецтва слова; розуміти літературу як систему систем; розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства в контексті культури; демонструвати знання про специфіку поетики літературного твору (художнього тексту) та множинність його інтерпретацій; усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва.
РНУ-19	Демонструвати глибокі знання про особливості світового літературного канону: механізми та алгоритм формування, співвідношення класики і новітньої літератури, дискурс теорії канону.
РНУ-20	Виявляти глибокі знання і розуміння сутності історико-критичного дискурсу класичної літератури: всіх розділів історії зарубіжної літератури в контексті світової художньої культури; художні доміанти творчості письменників-класиків; поглиблені знання з типології стилів та компаративної поетики.
РНУ-21	Демонструвати глибокі знання і розуміння особливостей становлення та розвитку літературного процесу другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; специфіку течій і шкіл цієї доби; художні доміанти творчості письменників новітньої доби.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

	Назва змістових модулів, тем Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна		Самостійна	Модульний контроль	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари			
Змістовий модуль І.						
Світовий літературний канон: ретроспекція						
1.	Вступ. Проблеми канону: літературознавча методологія та літературна практика	2	2	-		

2.	Літературний/культурний канон в діахронії : напрями, течії, школи	2	2	-	2	-
3.	Літературний канон в кроскультурній рецепції	2	2	26		
4.	Літературний канон в аксіологічному вимірі	2	2		2	
Змістовий модуль II.						
Світовий літературний канон: перспективи						
5.	Канон і каноноборство в літературі й культурі	2	2			
6.	Проблеми канону в літературі постмодернізму	2	2	-	2	-
7.	Проблеми канону в кроскультурному інтермедіальному середовищі	2	2	24		
8.	Літературний канон і його перспективи в сучасній культурній ситуації	2	2		2	
Усього		120	16	16	50	8 30

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Світовий літературний канон: ретроспекція

Лекція 1. Вступ. Проблеми канону: літературознавча методологія та літературна практика

Канон як літературознавче поняття: семантика та етимологія.

Рецепція поняття “канон” у літературі та суспільстві: еталон (ідеал) чи домінування?

Канон у практиці письменства, його позитивна та негативна роль. “Західний канон” (Г.Блум) та його вплив на світову літературу.

Поняття канону в українській літературі, його еволюція в контексті змін політичної ситуації.

Сучасний стан проблеми літературного канону в світі та Україні.

Основні поняття: літературний канон; канон як еталон; канон як домінування

Література:

- Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох (The Western Canon: The Books and School of the Ages) / Гарольд Блум. – К. : Факт, 2017. – 720 с.
- Гронас М. Диссенсус: Война за канон в американской академии 1980-х – 1990-х годов // Новое литературное обозрение. – [Цит. 2004, 16 лютого] – доступний з: <http://www.nlo.magazine.ru/philosoph/sootech/soothech27.html>.
- Канони та іконостаси (Дискусія) // Література Плюс. – 2002. – No 1-2. – [Цит. 2005, 7 березня] – доступний з: <http://www.aup.iatp.org.ua/litplus/lit36-37.php>.
- Каролидес Н., Балд М., Соува Д., Евстратов А. Сто запрещенных книг: Цензурная история мировой литературы / Пер. с англ. И.Ивановой. – М.: Ультра. Культура, 2004. – 608 с.
- Павлишин М. Канон та іконостас // Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. – К.: Час, 1997. – С. 184-198.
- Ямпольский М. Литературный канон и теория “сильного автора” // Иностранная литература. – 1998. – No 12. – С. 214-221.

Лекція 2. Літературний/культурний канон в діахронії : напрями, течії, школи

Поняття напрям, течії, школи в літературознавстві та культурології.

Мейнстрими конкретної літературної ситуації: витоки – утвердження – наслідки.

Зміна літературного/культурного мейнстриму і зміна літературного канону як корелятивні процеси.

Еволюція світового літературного процесу та її наукова інтерпретація: “маятник Фуко” (“чергування Аполлонівських/Діонісійських первнів” – Ф. Ніцше) – “червона нитка” – “Уроборос” – “стрічка Мьобіуса”) тощо.

Основні поняття: літературний канон; літературний напрям – течія – школа – стиль.

Література:

- Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. 2-ге вид., доп. Львів : Літопис, 2001. С. 709–747.
- Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / пер. з англ. О. Погиначко ; наук. ред. Р. Семків. К. : Смолоскип, 2008. 360 с.
- Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох (The Western Canon: The Books and School of the Ages) / Гарольд Блум. – К. : Факт, 2017. – 720 с.

Лекція 3. Літературний канон в кроскультурній реценції

Побутування літературного/культурного канону в епохи Античності – Середньовіччя – Ренесансу – бароко – класицизму – романтизму – реалізму – модернізму – постмодернізму (метамодернізму).

Літературний канон в етнічному вимірі (західна традиція – східна традиція).

Проблема взаємовпливів і типологічних збігів на рівні літературного канону та літературної практики.

Елітарна та масова література/культура в їхній кореляції з поняттям літературного/культурного канону.

Основні поняття: літературний канон; кроскультурні дослідження; Античність – Середньовіччя – Ренесанс – бароко – класицизм – романтизм – реалізм – модернізм – постмодернізм (метамодернізм).

Література:

- Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох (The Western Canon: The Books and School of the Ages) / Гарольд Блум. – К. : Факт, 2017. – 720 с.
- Канони та іконостаси (Дискусія) // Література Плюс. – 2002. – № 1-2. – [Цит. 2005, 7 березня] – доступний з: <http://www.aup.iatp.org.ua/litplus/lit36-37.php>.
- Лотман Ю. Память в культурологическом освещении // Лотман Ю.М. Избранные статьи. – Т. 1. – Таллинн, 1992. – С. 200-202.
- Рикёр П. Память, история, забвение / Пер. с франц. – М.: Издательство гуманитарной литературы, 2004. – 728 с.
- Ямпольский М. Литературный канон и теория “сильного автора” // Иностранная литература. – 1998. – № 12. – С. 214-221.
- Benjamin, 1991. – P. 215-249.
- Nemoianu V. Literary Canons and Social Value Options // Nemoianu V., Royal R. (eds.). The Hospitable Canon. – Philadelphia, 2017.

Лекція 4. Літературний канон в аксіологічному вимірі

Система цінностей як складова становлення й осмислення літературних пріоритетів.

Мотив “вічного тривання” творчої спадщини письменника в пам’яті прийдешніх поколінь у світовій літературі, його естетична та аксіологічна складові.

“Мистецтво поетичне” в інтерпретації письменників різних епох і етносів (кроскультурний вектор): Гораций – Вільям Шекспір – Джон Мільтон – Ніколя Буало – Поль Верлен – Олександр Пушкін – Тарас Шевченко – Максим Рильський – Оксана Забужко).

Естетико-світоглядна полеміка Тараса Шевченка з російським імперським каноном в контексті мотиву “пам’ятника” (“Перебендя”, “На вічну пам’ять Котляревському”, “До Основ’яненка”).

Основні поняття: літературний канон; кроскультурні дослідження; естетико-аксіологічний потенціал художнього твору.

Література:

- Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох (The Western Canon: The Books and School of the Ages) / Гарольд Блум. – К. : Факт, 2017. – 720 с.
- Ковбасенко Ю.І. Адам Міцкевич, Олександр Пушкін, Тарас Шевченко: візія національної ідентичності, місце в літературному каноні / Юрій Ковбасенко // TeKa Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Lublin, 2019. – С. 33-52: Інтернетресурс. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29404/1/ТЕКА_titulowe.pdf
- Ковбасенко Ю.І. Формування літературного канону та куррикулуму літературної освіти: світовий досвід і український шлях: Інтернетресурс. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/8285/1/Y_Kovbasenko_VL_10_Curriculum-2.pdf

Змістовий модуль II.

Світовий літературний канон: перспективи

Лекція 5. Канон і каноноборство в літературі й культурі

Проблеми канону і каноноборства в естетичному, політичному й кроскультурному аспектах. Каноноборство та його наслідки для світової літератури й культури. “Школи спротиву” та спротив цим “школам”.

Інтерпретація літературного канону як цілісного наративу, що акумулює та популяризує через куррикулум домінуючі в суспільстві світогляд і систему цінностей як інваріант позицій каноноборців і каноношанувальників. Протилежні висновки з цього інваріанту: збереження канону як інтенція каноношанувальників і його руйнація як завдання каноноборців.

Основні вектори боротьби з каноном: «гендерні студії» («gender studies»); «queer (gay) studies»; «black studies»; «cultural studies».

Основні поняття: літературний канон; «гендерні студії» («gender studies»); «queer (gay) studies»; «black studies»; «cultural studies».

Література:

- Гронас М. Диссенсус: Война за канон в американской академии 1980-х – 1990-х годов // Новое литературное обозрение. – [Цит. 2004, 16 лютого] – доступний з: <http://www.nlo.magazine.ru/philosoph/sootech/soothech27.html>.
- Канони та іконостаси (Дискусія) // Література Плюс. – 2002. – No 1-2. – [Цит. 2005, 7 березня] – доступний з: <http://www.aup.iatp.org.ua/litplus/lit36-37.php>.
- Ковбасенко Ю.І. Формування літературного канону та куррикулуму літературної освіти: світовий досвід і український шлях: Інтернетресурс. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/8285/1/Y_Kovbasenko_VL_10_Curriculum-2.pdf

Лекція 6. Проблеми канону в літературі постмодернізму

Основні параметри літератури постмодернізму. Гіперрециптивність та інтертекстуальність як провідні риси. Нонселективність і нонієрархічність як зняття актуальності розмежування масової та елітарної літератури.

Концепція “смерті автора” та палімсестність художнього твору доби постмодернізму. Іронічність літератури постмодернізму.

Основні поняття: літературний канон; кроскультурні дослідження; постмодернізм; метамодернізм; інтертекст; гіперрециптивність; нонселективність; нонієрархічність; палімсестність; іронічність.

Література:

- Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох (The Western Canon: The Books and School of the Ages) / Гарольд Блум. – К. : Факт, 2017. – 720 с.
- Ковбасенко Ю. Література постмодернізму: по той бік різних боків. – Інтернетресурс. Режим доступу: http://ae-lib.org.ua/texts/kovbasenko_postmodernism_ua.htm

Лекція 7. Проблеми канону в кроскультурному інтермедіальному середовищі

Проблема “перекодування” літературного твору в інших художніх парадигмах.

Гомогенні та гетерогенні римейки літературного канону як атрибут сучасної культурної ситуації.

Римейк літературного твору: його “зниження” чи популяризація?

Основні поняття: канон літературний; інтермедіальність; перекодування літературного твору в інших художніх парадигмах.

Література:

- Бітківська Г.В. Інтермедіальні стратегії сучасного українського літературного журналу. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія : Філологічні науки. 2013. Вип. 4.11. С. 16–20. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvmduf_2013_4.11_6.pdf.
- Волкова П. С. Реінтерпретація художественного текста (на матеріалі мистецтва ХХ століття) / Волкова Полина Станіславівна. Автореферат дисертації на соискание ученої ступені доктора мистецтвознавства (2003). – Режим доступу : http://www.dibase.ru/article/23032009_volkovaps

Лекція 8. Літературний канон і його перспективи в сучасній культурній ситуації

“Від Гуттенберга до Інтернету”. Сучасні стратегії використання літературного канону в “цифровому полі”. Геймізація художньої літератури. Мережева література та проблеми поняття літературності.

Втеча культури на університетські кафедри: що далі?

Основні поняття: літературний канон; кроскультурні дослідження; геймізація; мережева література.

Література: Самостійна селекція тематичних джерел.

**Семінарські заняття
(контент колоквиумів)**

1. “Мистецтво поетичне” як канон (Горацій – Вільям Шекспір – Джон Мільтон – Ніколя Буало – Поль Верлен – Тарас Шевченко – Рильський – Забужко).
2. “Пам’ятник” (Горацій – Шекспір – Мільтон – Пушкін - Рильський). Полеміка Т.Шевченка з російським імперським канonom (“Перебендя” “На вічну пам’ять Котляревського”; “До Основяненка”).
- 3.Образи закоханих (Трістан і Ізольда /Леся Українка+ Ліна Костенко “Ластівки тікають із Європи”) – Лейла і Меджнун (Троянда/Соловей) – Ромео і Джульєтта.
4. Родинна тематика у кроскультурній перспективі.
5. Римейки (“Гномео і Джульєтта”).
6. Образ скупого (Плавт – Мольєр – Діккенс – Гоголь – Карпенко-Карий).
7. Римейк (“Різдвяна пісня в прозі” Ч.Діккенса – мультфільм Скрудж – “Премія Скруджа”).
- 8.Постмодерна інтерпретація світового літературного канону (Сімпсони і “Ворон” Едгара По).

Резерв (індивідуальна траєкторія навчання):

- Бродський “Ітака”
- Борхес “Дім Астеріона”
- Кортасар “Менади” /Зюскінд “Запахи”.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень магістрантів

№ п/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	К-сть одиниць	Модулі 1-4
1.	Відвідування лекцій	1	8	8
2.	Відвідування семінарських занять	1	8	8
3.	Робота на семінарському занятті	10	8	80
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Разом				206
Розрахунок коефіцієнта 206:60=3,4				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1. Літературний канон: диктат чи орієнтир?

Завдання: дослідити аргументи “каноношанувальників” і “каноборців” та аргументувати особисту позицію в згаданій полеміці (на матеріалі конкретних художніх творів)

Основні поняття: літературний канон; каноборці; каноношанувальники; естетичний еталон; естетичний диктат.

Література:

- Гронас М. Диссенсус: Война за канон в американской академии 1980-х – 1990-х годов // Новое литературное обозрение. – [Цит. 2004, 16 лютого] – доступний з: <http://www.nlo.magazine.ru/philosoph/sootech/soothech27.html>.
- Канони та іконостаси (Дискусія) // Література Плюс. – 2002. – № 1-2. – [Цит. 2005, 7 березня] – доступний з: <http://www.aup.iatp.org.ua/litplus/lit36-37.php>.
- Каролидес Н., Балд М., Соува Д., Евстратов А. Сто запрещенных книг: Цензурная история мировой литературы / Пер. с англ. И.Ивановой. – М.: Ультра. Культура, 2004. – 608 с.
- Самостійна селекція тематичних джерел.

Тема № 2 Сучасне українське письменство:

між глобалізацією та національною ідентичністю

Завдання: дослідити основні етапи розвитку української літератури від Котляревського до сьогодення, а також обґрунтувати своє бачення перспективних шляхів одолання постколоніальної травми та екзистенційного вибору між глобалізацією та національною ідентичністю.

Основні поняття: літературний канон; національна ідентичність; глобалізація; патріотизм; космополітизм; “місцевий колорит”.

Література:

- Ковбасенко Ю.І. Адам Міцкевич, Олександр Пушкін, Тарас Шевченко: візія національної ідентичності, місце в літературному каноні / Юрій Ковбасенко // TeKa Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Lublin, 2019. – С. 33-52: Інтернетресурс. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29404/1/TEKA_tytulowe.pdf
- Землянська А.В., Шарова Т.М. Світова література в умовах глобалізаційних процесів: [навч. посібник] [2-ге вид.]. Мелітополь, 2019. 164 с.
- Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. К. : Академвидав, 2013. 224 с.
- Самостійна селекція тематичних джерел.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Визначення наукового поняття, яке досліджується	1 бал
2.	Добір достатньої кількості цитат та дотримання правил їх оформлення	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту художніх творів. Виклад цитат у	4 бали

	логічній послідовності.	
4.	Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, літературні стилі.	2 бали
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (назва, план, основна частина, висновки, список використаних джерел)	2 бали
Разом		10 балів

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться за допомогою 4 контрольних робіт, що складається з тестування і розгорнутих відповідей на запитання. Максимальна оцінка 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

	Оцінка
Відмінно	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре	Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану у вигляді вирахування максимальної суми балів в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою. Під час встановлення суми балів враховується засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 2 кредитних модулів і оцінюється на підставі РСО за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робіт на практичних заняттях тощо) протягом семестру (див. 6.1). Вивчення дисципліни завершується іспитом у письмовій формі.

Максимальну кількість балів 138, набрану студентом за 2 семестр, за допомогою коефіцієнта 2,3 переводимо в показник допуску до іспиту (до 60 балів). Під час іспиту студент може отримати до 40 балів.

Отриманий показник успішності за 100-бальною шкалою оцінювання переводимо в рейтингову шкалу оцінювання.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками

B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів на екзамені (письмова форма):

Екзаменаційний білет містить 2 питання: теоретичне і практичне.

Відповідь на кожне питання оцінюється за 20-бальною шкалою залежно від рівня виявленої магістрами компетентності.

Результат письмового іспиту визначається шляхом ділення суми балів, отриманих за всі питання, на їхню кількість.

Рівень знань	Оцінка за 40-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	30 – 40	Відповідь студента: - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв’язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє здатність самостійно оцінювати різноманітні ситуації та робити власні висновки в разі неоднозначності характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	20 – 29	Студент дав досить повну та логічно обґрунтовану відповідь на Поставлене питання, але є недоліки: - незначні неточності при поясненні; - недостатньо розкритий предмет запитання, Основні поняття мають тезисний характер; - оформлення екзаменаційної роботи в цілому є акуратним, але містить виправлення; - окремі формулювання є нечіткими; є в наявності інформація, що не відповідає змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	10 – 19	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - зміст відповіді свідчить про невірне розуміння

		окремих аспектів поставленого питання; - відповідь елементарна, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються питання; - відповідь викладена недостатньо аргументовано, не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок.
Незадовільний рівень	0 – 9	Студент взагалі не відповів на питання або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно алогічною.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- Проблеми канону в літературознавчій методології та літературній практиці.
- Світова література кінця XX – початку XXI століть: знакові твори та тенденції (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Філософські та літературознавчі явища кінця XX ст. (постструктуралізм, деконструкція, герменевтика) та їхній вплив на літературний світовий процес (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- «Магічний реалізм» і творчість Габрієля Гарсія Маркеса (на матеріалі роману «Сто років самотності» або інших творів).
- Інтертекстуальність та інтелектуалізм новелістики Хорхе Луїса Борхеса як предтечі літератури постмодернізму (на матеріалі новели «Дім Астеріона» або ін.).
- Дифузія елітарної та масової літератури наприкінці XX – на початку XXI століть (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Характерні ознаки літератури постмодернізму («гра» з текстом і читачем, інтертекстуальність, іронічність, колажування, «віртуальний історизм», реалізація можливостей гіпертексту та ін.) та їхнє втілення в конкретних творах.
- Естетика та функції інтертекстуальності в художній літературі кін. XX – поч. XXI століть (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Образ лабіринту як символ естетики та модель світобудови у літературі постмодернізму (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Неоміфологізм і світова література кінця XX – початку XXI століть (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- «Лабіринт» – «різома» – «Інтернет» як текстотворчі моделі літератури постмодернізму (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Руйнація традиційного сюжету, пародійна «гра» з героєм, читачем, чужими текстами в творах постмодерністів (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Утілення рис постмодернізму в повісті Патрика Зюскінда «Запах. Історія одного вбивці».
- Авторська концепція та специфіка її втілення в романі Еріка-Еммануеля Шмітта «Оскар і рожева пані».
- Поліваріативність тлумачень концепції твору Деніела Кіза «Квіти для Елджернона».
- Специфіка застосування прийому «гри» та багаторівнева організація тексту в романі Джона Фаулза «Маг» (або іншого твору за вибором студента).
- Поліваріативність філософсько-естетичних інтерпретацій твору Пауло Коельо «Алхімік».
- Особливості авторської концепції в повісті-притчі Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон».

- Ідейно-естетичні функції інтертекстуального поля роману Умберто Еко «Ім'я троянди».
- Твір літератури постмодернізму як гіпертекст (на матеріалі творів Милорада Павича «Дамаскин», «Скляний равлик» або ін.)
- Іронічність («чорний гумор») як атрибут літератури постмодернізму (на матеріалі роману Кена Кізі «Політ над гніздом зозулі» або ін.).
- Інакомовлення та параболичність як атрибут світової літератури кінця XX – початку XXI століття (на матеріалі творів Милорада Павича, Річарда Баха, Джуліана Барнса або ін.).
- “Від Інтернету до Гутенберга” : засоби “боротьби за читача” в сучасній світовій літературі (на матеріалі конкретних творів).
- Зарубіжна і українська література кінця XX – початку XXI століття: інтертекстуальний діалог (на матеріалі конкретних творів).
- Стосунки класичної літератури і масової культури (екранізації, комп’ютерні технології, «сандвіч-культура», «фанфікшн» та ін.): сучасний стан і прогнози.
- Читач як співавтор твору: провідні стратегії та специфіка їхньої реалізації (на матеріалі компаративного аналізу конкретних творів).
- Фентезі як явище сучасної літератури та культури: характерні риси та секрети популярності (Дж. Р. Толкін, Дж. К. Роулінг та ін.).
- Проблема літературного канону та «каноноборства» та її вплив на сучасний літературний процес (постколоніальна критика, гендерні студії та ін.).
- «Мейнстріми» художньо-естетичної ситуації та літератури кінця XX – початку XXI століть: у пошуках нового та втраченого.

VII. Навчально-методична карта дисципліни «Світовий літературний канон у кросс-культурній перспективі»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 50 год., МК – 8 год. іспит.

Тижень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II					
Назва модуля	Світовий літературний канон: ретроспекція					Світовий літературний канон: перспективи					
К-сть балів за модуль	108 балів					108 балів					
Лекції	1	2	3			4	5	6	7		
Дати											
Теми лекцій	16 Вступ. Проблеми канону: літературознавча методологія та літературна практика	16 Літературний/культурний канон в діях: напрями, течії, школи	16 Літературний канон в культурній рецепції			16 Літературний канон в аксіологічному вимірі	16 Канон і каноноборство в літературній культурі	16 Проблеми канону в літературній постмодерністській ситуації	16 Літературний канон і його перспективи в сучасній культурній ситуації		
Теми семінарських Занять (див.вище)	10 б. + 1	10 б. +	10 б. + 1		10 б. + 1	10 б. + 1		1 + 10 б.		1 + 10 б.	
Оцін. семін. Самостійна робота	4 семінари x 10 Тема 1 (10 балів)					4 семінари x 10 Тема 2 (10 балів)					
Мод. контр. робота	25 б.		25 б.			25 б.		25 б.			
Заг. кількість балів 216, коефіцієнт 3,6											
Підсумковий контроль Іспит											

8. Рекомендовані джерела

Основна

- Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. 2-ге вид., доп. Львів : Літопис, 2001. С. 709–747.
- Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / пер. з англ. О. Погинайко ; наук. ред. Р. Семків. К. : Смолоскип, 2008. 360 с.
- Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох (The Western Canon: The Books and School of the Ages) / Гарольд Блум. – К. : Факт, 2017. – 720 с.
- Гронас М. Диссенсус: Война за канон в американской академии 1980-х – 1990-х годов // Новое литературное обозрение. – [Цит. 2004, 16 лютого] – доступний з: <http://www.nlo.magazine.ru/philosoph/sootech/soothech27.html>.
- Канони та іконостаси (Дискусія) // Література Плюс. – 2002. – No 1-2. – [Цит. 2005, 7 березня] – доступний з: <http://www.aup.iatp.org.ua/litplus/lit36-37.php>.
- Каролидес Н., Балд М., Соува Д., Евстратов А. Сто запрещенных книг: Цензурная история мировой литературы / Пер. с англ. И.Ивановой. – М.: Ультра. Культура, 2004. – 608 с.
- Лосев І.В. Історія і теорія світової культури : європейський контекст. – К.: Либідь, 2015. – 224 с.
- Лотман Ю. Память в культурологическом освещении // Лотман Ю.М. Избранные статьи. – Т. 1. – Таллинн, 1992. – С. 200-202.
- Павлишин М. Канон та іконостас // Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. – К.: Час, 1997. – С. 184-198.
- Рикёр П. Память, история, забвение / Пер. с франц. – М.: Издательство гуманитарной литературы, 2004. – 728 с.
- Ямпольский М. Литературный канон и теория “сильного автора” // Иностранная литература. – 1998. – No 12. – С. 214-221.
- Benjamin, 1991. – P. 215-249.
- Nemoianu V. Literary Canons and Social Value Options // Nemoianu V., Royal R. (eds.). The Hospitable Canon. – Philadelphia, 2017.

Додаткова:

- Аверинцев С.С. София – Логос : словарь / Сергей Аверинцев. – К.: Дух і літера, 2011. – 460 с.
- Землянська А.В., Шарова Т.М. Світова література в умовах глобалізаційних процесів: [навч. посібник] [2-ге вид.]. Мелітополь, 2019. 164 с.
- Ковбасенко Ю.І. «Надгробків царських мармурові плити переживе потужний мій рядок?...» (авторerefлексія геніїв на порозі Канону) // Studia philologica, 2015. — N 4. — С. 86-91 http://elibrary.kubg.edu.ua/11543/1/Y_Kovbasenko_SP_4_2015_GI.pdf
- Ковбасенко Ю.І. Адам Міцкевич, Олександр Пушкін, Тарас Шевченко: візія національної ідентичності, місце в літературному каноні / Юрій Ковбасенко // Teka Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Lublin, 2019. – С. 33-52: Інтернетресурс. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29404/1/TEKA_tytulowe.pdf
- Сінченко О. Постколоніальні дослідження: український URL : http://elibrary.kubg.edu.ua/5960/2/O_Sinchenko_LPMIT_3_GI.pdf
- Толкачев С.П. Мультикультурализм в постколониальном пространстве и кросс-культурная английская литература. URL : http://www.zpu-journal.ru/e-zpu/2013/1/Tolka chev_Multiculturalism-Cross-cultural-Literature/.
- Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. К. : Академвидав, 2013. 224 с.
- Ember, Carol R., and Melvin Ember. 2001. Cross-Cultural Research Methods. Lanham, MD: AltaMira Press